

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. május 30.
(OR. en)

9439/24

DUAL USE 39
POLCOM 203
COMER 87
RECH 254
ENER 255
ENV 557
CFSP/PESC 650

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács következtetései az exportellenőrzésekről szóló fehér könyvről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az exportellenőrzésekről szóló fehér könyvről szóló tanácsi következtetéseket, amelyet a Tanács a 4030. ülésén jóváhagyott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI
az exportellenőrzésekről szóló fehér könyvről

EMLÉKEZTETVE

- A. az Európai Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Európai Parlament, az Európai Tanács és a Tanács részére címzett, az európai gazdasági biztonsági stratégiáról szóló, 2023. június 20-i közös közleményére¹,
- B. az Európai Bizottság által az exportellenőrzésekről szóló fehér könyv² 2024. január 24-i közzétételére, amelyre az európai gazdasági biztonsági stratégia bevezetésének részeként egy átfogó kereskedelmi, beruházási és kutatási csomag keretében került sor. E fehér könyv többek között a következőket tartalmazza:

a polgári és katonai célú felhasználásra szánt termékekre (kettős felhasználású termékekre) vonatkozó hatályos uniós exportellenőrzési rendszernek az Európai Bizottság általi, annak érdekében végzett elemzése, hogy a geopolitikai fejlemények összefüggésében fenn lehessen tartani a nemzetközi biztonságot és meg lehessen védeni az EU biztonsági érdekeit, az Európai Bizottság által azonosított meglévő kihívások, valamint a Bizottság azon célja, hogy megbeszélést indítson a hatályos uniós exportellenőrzési rendszer hatékonyságának fokozásáról, valamint

az exportellenőrzésekről szóló fehér könyvben szereplő négy „javasolt válaszlépés”, amelyekkel kapcsolatban az Európai Bizottság mind rövid, mind pedig közép távú intézkedést tervez javasolni,

HANGSÚLYOZVA

- A. azt, hogy a kettős felhasználású termékekre vonatkozó exportellenőrzés a nemzetközi béke és stabilitás biztosításának egyik alapvető eszközét jelenti.

¹ ST 10919/23.

² ST 5859/24.

Ezenkívül létfontosságú annak biztosítása, hogy a tagállamok és az Unió eleget tegyenek nemzetközi – különösen a nonprolifерációt, a regionális békét, biztonságot és stabilitást, valamint az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását illető – kötelezettségeiknek és felelősségüknek,

- B. a tagállamok által a multilaterális exportellenőrzési rendszerek iránti elkötelezettség nagy jelentőségét, mivel a tagállamok fenntartják az exportellenőrzés folyamatos multilaterális megközelítésének támogatására és e rendszerek működésének megerősítésére irányuló intézkedéseiket, ami alapvető fontosságú a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedésének megelőzése, valamint a hagyományos fegyverek nemkívánatos felhalmozódásának elkerülése és a nemzetközi béke előmozdítása tekintetében,
- C. azt, hogy ez az exportellenőrzés akkor a leghatékonyabb, ha azt multilaterális keretek között alkalmazzák, fenntartva az egyenlő versenyfeltételeket, továbbá előmozdítva a nyitottságot, valamint a kutatás és az innováció számára kedvező légkört,
- D. azt, hogy teljes mértékben igénybe kell venni a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzését szolgáló meglévő eszközöket, tekintettel az Európai Unió és tagállamai hatásköreire és felelősségi köreire, megerősítve a kettős felhasználású termékekről szóló, jelenleg hatályos (EU) 2021/821 rendelet³ teljes körű végrehajtására irányuló, folyamatban lévő munkát,
- E. a tagállamok közötti koordináció fontosságát és prioritását a jelenleg hatályos (EU) 2021/821 rendelet teljes körű végrehajtása tekintetében, valamint az Európai Bizottság szerepét e koordináció elősegítésében, különösen a „24. cikk szerinti, kettős felhasználású termékekkel foglalkozó koordinációs csoport” üléseinek, a „25. cikk (2) bekezdése szerinti végrehajtási koordinációs mechanizmus” keretében tartott üléseknek és az ezekhez kapcsolódó külső szakértői csoportok üléseinek, továbbá a „kettős felhasználású termékekkel kapcsolatos elektronikus rendszernek” a megszervezésében, amely támogatja a tagállamok közötti, az (EU) 2021/821 rendelet 23. cikkének (6) bekezdésében előírt közvetlen együttműködést és információcserét,

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/821 rendelete (2021. május 20.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertervékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról (átdolgozás) (*HL L 206., 2021.6.11., I. o.*).

SZEM ELŐTT TARTVA

- A. azt, hogy a változó geopolitikai környezet – anélkül, hogy a Tanács szükségszerűen egyetértene a fehér könyvben foglalt, a nemzetközi exportellenőrzési rendszerre vonatkozó elemzéssel, vagy kizárná az ezen elemzéssel kapcsolatos további megbeszéléseket – új kihívásokat támaszt, többek között az exportellenőrzés területén is,
- B. a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoportnak mint a Tanács keretében a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzéséről folytatott megbeszélések kijelölt szakpolitikai fórumának a megbízatását, valamint a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoport által az exportellenőrzésekről szóló fehér könyv közzététele nyomán végzett munkát,
- C. azt, hogy az alábbi következtetések kifejezetten az exportellenőrzésekről szóló fehér könyvben szereplő „javasolt válaszlépésekhez” kapcsolódnak, valamint nem érintik a Tanácsnak az európai gazdasági biztonsági stratégiáról alkotott átfogó álláspontját és az exportellenőrzés e tekintetben betöltött szerepét,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

1. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt – a Bizottság kezdeményezési jogának sérelme nélkül – végezzen további elemzést annak lehetőségéről, hogy az (EU) 2021/821 rendelet jelenlegi 17. cikkét⁴ felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktus alapjaként lehessen használni a célból, hogy az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletébe olyan új termékek kerüljenek ideiglenesen felvételre, amelyek tükrözik a tagállamok által a multilaterális exportellenőrzési rendszerek keretében, e rendszerek tagjaként elfogadott kötelezettségvállalásokat;
2. ÚGY VÉLI, hogy az (EU) 2021/821 rendelet I. mellékletének rendes jogalkotási eljárás keretében történő, új termékek ideiglenes felvételét célzó módosítása nem megfelelő ahhoz, hogy az hatékony és fenntartható módon tükrözze a tagállamok által a multilaterális exportellenőrzési rendszerek támogatása érdekében tett nemzetközi kötelezettségvállalásokat;

⁴ A 17. cikket jelenleg az I. melléklet időszakos módosítására használják a multilaterális exportellenőrzési rendszerek keretében elfogadott vagy a vonatkozó nemzetközi szerződésekből fakadó ellenőrzések beépítése céljából. A kért elemzés nem érinti ezt a jelenlegi használatot.

3. EMLÉKEZTET ARRRA, hogy a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoport az a fórum, amelyet a Tanács megbízott azzal, hogy előkészítse a Tanács munkáját, továbbá hogy szakpolitikai iránymutatást nyújtson a kettős felhasználású termékek kivitelére vonatkozó ellenőrzési politika és az ahhoz kapcsolódó kérdések területén;
4. ÖSZTÖNZI a Tanács elnökségét, hogy teljes mértékben vegye igénybe a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoportot, többek között azáltal, hogy – amennyiben szükséges – biztonságos és bizalmas keretek között rendszeres időközönként megszervezi a munkacsoportnak az exportellenőrzési politika kulcsfontosságú kérdéseivel foglalkozó magas szintű üléseit, valamint jelentést tesz a COREPER-nek és adott esetben a Tanácsnak;
5. HANGSÚLYOZZA, hogy a nemzeti ellenőrzések továbbra is tagállami hatáskörbe tartoznak, és a nemzetbiztonsági aggályok kezelésének eszközét jelentik, ezért a nemzeti ellenőrzési jegyzékek önkéntes koordinálására vonatkozó ajánlások nem érinthetik a tagállamok azon képességét, hogy nemzetbiztonsági aggályokra reagálva cselekedjenek, figyelembe kell venniük a tagállamok jogrendszerei közötti különbségeket, és szem előtt kell tartaniuk az adminisztratív terhekkel kapcsolatos következményeket;
6. TUDATÁBAN VAN a tagállamok közötti, az (EU) 2021/821 rendelet teljes körű és hatékony – különösen a nemzeti ellenőrzési jegyzékek elfogadására irányuló – végrehajtásának biztosítását célzó koordináció fontosságának;
7. SÜRGETI a Bizottságot, hogy gondoskodjon az (EU) 2021/821 rendelet 24. cikkében és 25. cikkének (2) bekezdésében előírányzott, elegendő számú ülés tervezéséről annak érdekében, hogy az (EU) 2021/821 rendelet végrehajtása és érvényesítése terén – az előírt intenzitással és gyakorisággal, valamint biztonságos és bizalmas módon – hatékony koordináció valósulhasson meg a tagállamok között;
8. VÁRAKOZÁSSAL TEKINT az arra irányuló lépések elé, hogy a Bizottság és a Tanács elfogadja az (EU) 2021/821 rendelet 26. cikke (1) bekezdésének megfelelő, a nemzeti ellenőrzési jegyzékek jobb koordinálásáról szóló ajánlást, figyelembe véve a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoportban a nemzeti ellenőrzési jegyzékek terminológiájára vonatkozóan elfogadott következtetéseket és a tagállamok egyéb észrevételeit;

9. FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mindenekelőtt hajtsák végre a jelenleg hatályos (EU) 2021/821 rendeletet, valamint teljes mértékben vegyék igénybe a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzésére rendelkezésre álló meglévő eszközöket;
10. NYUGTÁZZA a kettős felhasználású termékekről szóló (EU) 2021/821 rendelet értékelése időzítésének előrehozatalára irányuló bizottsági javaslatot, és úgy véli, hogy elsőbbséget kell biztosítani a rendelet végrehajtásának, emlékeztetve arra, hogy egyes rendelkezések és eszközök még bevezetésre várnak, vagy jelenleg tesztelés alatt állnak;
11. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vonja be a tagállamokat az értékelést alátámasztó tanulmányra irányuló feladatmeghatározás kidolgozásába;
12. FELKÉRI a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a Tanácsot az intézkedések végrehajtásáról, többek között azáltal, hogy jelentést tesz a megfelelő tanácsi előkészítő szervezetnek – így például a kettős felhasználású termékekkel foglalkozó tanácsi munkacsoportnak –, és visszajelzést kér tőlük.
